

Kamer
van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1986-1987

2 DECEMBER 1986

WETSONTWERP

tot vaststelling van de legersterkte
voor het jaar 1987

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE LANDSVERDEDIGING (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER VAN HECKE

DAMES EN HEREN,

I. — UITEENZETTING
VAN DE MINISTER VAN LANDSVERDEDIGING
EN VAN HET BRUSSELSE GEWEST

Het wetsontwerp tot vaststelling van de legersterkte voor het jaar 1987 moet aan de Kamers worden voorgelegd krachtens artikel 119 van de Grondwet, dat luidt als volgt : « Het legercontingent wordt jaarlijks gestemd. De wet die het vaststelt, is slechts voor één jaar van kracht, indien zij niet wordt vernieuwd ».

Het wetsontwerp bevat drie artikelen :

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Poswick.

A. — Vaste leden :

C. V. P. Mevr. De Loore-Raeymaekers, de heren Desutter, Uytendaele, Van Hecke, Van Wambeke, Willems;
P. S. de heren Biefnot, Dejardin, Denison, Van der Biest;
S. P. de heer Chevalier, Mevr. Lefever, de heren Tobback, R. Van Steenkiste;
P. R. L. de heren De Decker, Pivin, Poswick;
P. V. V. de heren Devolder, Vreven;
P. S. C. de heren du Monceau de Bergendal, le Hardy de Beaulieu;
V. U. de heren Belmans, Vanhorenbeek.

B. — Plaatsvervangers :

de heren Cauwenberghs, Depré, Diegenant, Ghesquière, Lenaerts, Vandebosch, Van Parrys;
de heren Anselme, Coeme, Féaux, Moureaux, Santkin;
de heren Coppens, Derycke, Peuskens, Sleekx, Van den Bossche;
de heren Bonmariage, Kubla, Neven, Nols;
de heren Beysen, Decoster, Taelman;
de heer Gendebien, Mevr. Goor-Eyben, de heer Wauthy;
de heren Anciaux, Coveliers, Sauwens.

Zie :

- 668 - 86/87 :

- N° 1 : Wetsontwerp.
- N° 2 : Amendement.

Chambre
des Représentants

SESSION 1986-1987

2 DÉCEMBRE 1986

PROJET DE LOI

fixant pour l'année 1987
le contingent de l'armée

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA DEFENSE NATIONALE (1)

PAR M. VAN HECKE

MESDAMES, MESSIEURS,

I. — EXPOSE
DU MINISTRE DE LA DEFENSE NATIONALE
ET DE LA REGION BRUXELLOISE

Le projet de loi fixant le contingent de l'armée doit être soumis aux Chambres en exécution de l'article 119 de la Constitution, qui dispose ce qui suit : « Le contingent de l'armée est voté annuellement. La loi qui le fixe n'a de force que pour un an, si elle n'est pas renouvelée ».

Le projet de loi comprend trois articles :

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Poswick.

A. — Membres effectifs :

C. V. P. Mme De Loore-Raeymaekers, MM. Desutter, Uytendaele, Van Hecke, Van Wambeke, Willems;
P. S. MM. Biefnot, Dejardin, Denison, Van der Biest;
S. P. M. Chevalier, Mme Lefever, MM. Tobback, R. Van Steenkiste;
P. R. L. MM. De Decker, Pivin, Poswick;
P. V. V. MM. Devolder, Vreven;
P. S. C. MM. du Monceau de Bergendal, le Hardy de Beaulieu;
V. U. MM. Belmans, Vanhorenbeek.

B. — Suppléants :

MM. Cauwenberghs, Depré, Diegenant, Ghesquière, Lenaerts, Vandebosch, Van Parrys;
MM. Anselme, Coeme, Féaux, Moureaux, Santkin;
MM. Coppens, Derycke, Peuskens, Sleekx, Van den Bossche;
MM. Bonmariage, Kubla, Neven, Nols;
MM. Beysen, Decoster, Taelman;
M. Gendebien, Mme Goor-Eyben, M. Wauthy;
MM. Anciaux, Coveliers, Sauwens.

Voir :

- 668 - 86/87 :

- N° 1 : Projet de loi.
- N° 2 : Amendement.

Artikel 1 stelt de legersterkte vast, d.w.z. het maximum aantal militairen (de wederopgeroepenen inbegrepen) dat op om het even welk ogenblik in 1987 onder de wapens kan zijn.

Artikel 2 bepaalt welke dienstplichtigen in 1987 onder de wapens worden geroepen, met name :

- de lichting 1987 en
- de vroegere lichtingen die nog niet zijn opgeroepen.

Tenslotte bepaalt artikel 3 dat de wet in werking treedt op 1 januari 1987.

Artikel 1 is bijgevolg het belangrijkste en het is wellicht nuttig aan te geven hoe die legersterkte wordt berekend.

Voor 1987 wordt de ontwikkeling van de verschillende personeelscategorieën van maand tot maand berekend. Zo constateert men dat in september een maximum van 96 927 onder de wapens zijnde militairen wordt bereikt, te weten 60 979 militairen van de actieve kaders, 31 285 dienstplichtigen en ook nog 4 663 wederopgeroepenen.

In september 1987 wordt immers een wederoproeping van de twaalfde infanteriebrigade in uitzicht gesteld, zodat het aantal wederopgeroepenen vrij hoog ligt. Dat verklaart trouwens de toeneming van de legersterkte met nagenoeg 1 500 manschappen ten opzichte van 1986, toen geen enkele brigade werd wederopgeroepen.

Hoe het aantal militairen van de actieve kaders zich zal ontwikkelen, kan relatief gemakkelijk worden voorspeld. Voor de dienstplichtigen is de berekening echter iets ingewikkelder. Eerst wordt de totale noodzakelijke legersterkte bepaald (38 600 manschappen voor 1987). De wijze waarop dit gebeurt, wordt uitvoerig uiteengezet in de memorie van toelichting. Rekening houdend met de ontwikkeling van het aantal vrijwilligers kan nu maand per maand een raming worden gemaakt van het aantal dienstplichtigen dat onder de wapens is.

De Minister vestigt er de aandacht op dat de berekeningen betrekking hebben op de noodzakelijke legersterkte, dus op de behoeften aan dienstplichtigen, wat nog niet betekent dat dit quorum ook werkelijk zal worden gehaald.

De beschikbare legersterkte wordt immers op 37 650 manschappen geraamd, dat is een tekort van 950 t.a.v. de noodzakelijke legersterkte.

In dat tekort zal evenwel voor het merendeel worden voorzien door vrijwillige dienstverlenging. In 1987 zullen de soldaten van die mogelijkheid geen gebruik meer kunnen maken, maar ze blijft behouden voor de kandidaat-reserveonderofficieren en ze zal worden geopend voor de kandidaat-reserveofficieren.

In vergelijking met de vorige jaren werd artikel 1 uitgebreid.

Het gaat hier om :

- 400 miliciens die ingevolge de beslissing van de Regeringsraad van 23 mei 1986 jaarlijks ter beschikking van de Rijkswacht zullen gesteld worden (behorend tot het legercontingent) en

- militairen van de actieve kaders (niet behorend tot het legercontingent) die zijn afgedeeld in uitvoering van artikel 70bis van de wet van 2 december 1957 betreffende de Rijkswacht :

L'article 1 détermine le contingent de l'armée, c'est-à-dire le maximum de militaires (y compris les rappelés) qui peuvent être sous les armes à n'importe quel moment de l'année 1987.

L'article 2 détermine quels miliciens sont appelés sous les armes en 1987, notamment :

- la classe 1987 et
- les classes antérieures qui n'ont pas encore été appelées.

L'article 3, enfin, précise que la loi entre en vigueur le 1er janvier 1987.

L'article 1 est donc le plus important et il est utile d'esquisser la façon dont on calcule ce contingent.

De mois en mois, l'évolution des différentes catégories de personnel est calculée pour 1987. On constate alors qu'au mois de septembre, un maximum de 96 927 militaires sous les armes est atteint, notamment 60 979 militaires des cadres actifs, 31 285 miliciens et aussi 4 663 rappelés.

En effet, en septembre 1987, un rappel de la 12e brigade d'infanterie est planifié et le nombre de rappelés est donc assez élevé. Ceci explique d'ailleurs la croissance du contingent de ± 1 500 unités comparé à l'année 1986 où aucun rappel de brigade n'était prévu.

L'évolution du nombre des militaires des cadres actifs est relativement facile à prévoir. Pour les miliciens, le calcul est plus compliqué. On détermine d'abord le contingent global nécessaire (38 600 pour 1987). Ceci est expliqué *in extenso* dans l'exposé des motifs. Tenant compte de l'évolution du nombre des volontaires, il est maintenant possible d'estimer mois par mois le nombre de miliciens sous les armes.

Le Ministre attire l'attention sur le fait que les calculs ont trait au contingent nécessaire, donc aux besoins en miliciens, ce qui ne veut pas dire que ce quorum sera atteint en réalité.

En effet, le contingent disponible est estimé à 37 650 hommes, soit un déficit de 950 par rapport au contingent nécessaire.

Ce déficit sera pourtant compensé pour la plus grande partie par la prolongation volontaire du service. Pour les soldats, cette possibilité n'existera plus en 1987, mais elle reste prévue pour les candidats sous-officiers de réserve et sera créée pour les candidats officiers de réserve.

La portée de l'article 1er a été étendue par rapport aux années précédentes.

Cela concerne :

- 400 miliciens faisant partie du contingent de l'armée qui, par suite de la décision du Conseil de cabinet du 23 mai 1986, seront mis annuellement à la disposition de la gendarmerie, ainsi que

- les militaires des cadres actifs, qui ne font pas partie du contingent de l'armée et qui sont affectés en exécution de l'article 70bis de la loi du 2 décembre 1957 sur la gendarmerie :

« Bij wijze van overgangsmaatregel en om de effectieven van het administratief en logistiek korps aan te vullen, kunnen militairen van het actief kader van de Land-, Lucht- en Zeemacht en van de Gezondheidsdienst worden aangewezen om bij dit korps dienst te doen.

Zij worden in hun eigen krijgsmachtdeel buiten kader geplaatst. »

Momenteel zijn er zo 554 militairen in dienst bij de Rijkswacht: 40 officieren, 210 onderofficieren en 304 manschappen.

Het wetsontwerp is opgemaakt in de hypothese dat alle regeringsbeslissingen tijdig zullen worden uitgevoerd, o.a.:

- herziening van de dienstplichtwetten vóór het einde van het jaar;
- afvloei van 1 450 vrijwilligers in de loop van 1987 en
- verlenging van de dienstplicht met twee maanden vanaf de lichting 1987.

Het jaar 1987 wordt dus een overgangsjaar met zowel miliciens die acht of tien maanden doen als miliciens die tien of twaalf maanden onder de wapens zijn. Voor de berekeningen werd daarom een gemiddelde diensttermijn van tien maanden aangenomen.

Moest nu achteraf blijken dat deze hypothese niet of niet volledig gerealiseerd wordt, zal een wetswijziging echter niet noodzakelijk zijn.

Inderdaad wat betreft de militairen van de aktieve kaders en wederopgeroepenen blijven de aantallen gelijk.

Wat betreft de miliciens zal het benodigde contingent (dus de behoeften) weliswaar verhogen, maar het beschikbare contingent van 37 650 miliciens zal niet wijzigen.

Wanneer nu dit contingent slechts negen maanden in plaats van tien maanden dienst doet, zal het gemiddeld aantal miliciens dat werkelijk onder de wapens is met bijna 3 000 dalen, zodat het maximum voorzien in de wet zeker niet zal worden bereikt.

Ten opzichte van de behoeften zal er echter op dat ogenblik dan wel een deficit ontstaan dat op de een of andere manier zal moeten gecompenseerd worden bvb. door in te spelen op het aantal vrijwilligers.

De Minister hoopt dan ook dat de commissie akkoord kan gaan met de inhoud van de contingentwet 1987 die op generlei wijze de defensiepolitiek beïnvloedt of weer-spiegelt en die ook generlei budgettaire gevolgen heeft, maar die eerder op zuiver technische basis de maximale legersterkte voor het komende jaar bepaalt.

II. — ALGEMENE BESPREKING

Volgende vragen werden tijdens de algemene besprekking gesteld :

1) De heer Tobback had graag een duidelijker verantwoording gekregen voor de zogenaamde « behoeften » waarover meermaals sprake in de Memorie van toelichting.

Wat betekenen precies die 50 135 functies die bekleed dienen te worden om België's verplichtingen t.o.v. onze NAVO partners te vervullen ?

« Par mesure transitoire et pour compléter les effectifs du corps administratif et logistique, des militaires du cadre actif des forces terrestre, aérienne et navale et du service de santé peuvent être désignés pour faire du service dans ce corps.

Ils sont placés hors cadre dans leur propre force. »

Il y a actuellement 554 militaires en service à la gendarmerie : 40 officiers, 210 sous-officiers et 304 soldats.

Le projet de loi est basé sur l'hypothèse que toutes les décisions gouvernementales seront exécutées en temps utile, notamment :

- la révision des lois sur la milice avant la fin de l'année;
- dégagement de 1 450 volontaires dans le courant de 1987 et
- allongement du service militaire de deux mois à partir de la levée 1987.

L'année 1987 sera donc une année transitoire au cours de laquelle il y aura à la fois des miliciens qui accomplissent un service militaire de huit ou dix mois et des miliciens qui servent durant dix ou douze mois. C'est la raison pour laquelle un terme moyen de dix mois a été retenu comme base de calcul.

S'il s'avérait par la suite que cette hypothèse ne se réalise pas ou pas entièrement, la loi ne devrait pas être modifiée pour autant.

Le nombre des militaires des cadres actifs et des rappelés demeure en effet le même.

En ce qui concerne les miliciens, s'il est vrai que le contingent nécessaire (donc les besoins) augmentera, le contingent disponible de 37 650 miliciens restera par contre inchangé.

Si la durée du service de ce contingent est ramenée de dix à neuf mois, le nombre moyen de miliciens se trouvant effectivement sous les drapeaux diminuera de près de 3 000 unités, de sorte que le maximum prévu par la loi ne sera certainement pas atteint.

Cependant, le contingent accusera à ce moment, par rapport aux besoins, un déficit qui devra être compensé d'une manière ou d'une autre, par exemple en jouant sur le nombre des volontaires.

Le Ministre formule par conséquent le souhait que la commission puisse marquer son accord sur la loi fixant le contingent de 1987, celle-ci se bornant à déterminer le contingent maximum pour l'année prochaine sur une base purement technique, sans influencer ni refléter la politique de défense et sans avoir aucun impact budgétaire.

II. — DISCUSSION GENERALE

Les questions suivantes ont été posées au cours de la discussion générale :

1) M. Tobback souhaiterait obtenir des explications précises au sujet des « besoins » dont il est question à plusieurs reprises dans l'Exposé des motifs.

Que représentent exactement les 50 135 fonctions auxquelles il faut pourvoir afin de respecter les obligations de la Belgique vis-à-vis de ses partenaires de l'OTAN ?

Welke methode wordt aangewend om dat cijfer zo precies vast te stellen?

Wat wordt precies bedoeld met personen « op het niveau troep »?

Zijn er dan andere personen die niet tot het niveau « troep » behoren en zo zulks het geval is, wie zijn het dan en welke is hun aantal?

2) Hetzelfde lid vraagt waarom thans voor de eerste keer de tekst een nieuwe berekeningsformule voorziet ten einde de behoefté aan miliciens precies te bepalen.

Men krijgt zowat de indruk dat er dank zij die berekeningswijze precies 950 man te kort zijn. Stemt dit cijfer niet ongeveer overeen met het aantal mensen die zouden kunnen « gerecupereerd » worden door precies de ontheffings- en vrijstellingsvoorwaarden te wijzigen? Waarom wordt dit jaar een andere berekeningsmethode uitgedacht?

3) Spreker wenst ook duidelijk te weten wat er precies wordt bedoeld met het afvloeien van 1450 vrijwilligers in de loop van 1987.

Hoe zullen die personen worden vervangen?

4) Hetzelfde lid stelt vast dat er dit jaar meer jonge Vlaamse mannen ongeschikt zijn verklaard terwijl bij de Franstaligen eerder een aversechtse trend wordt waargenomen.

Hij wenst hierover een verklaring te verkrijgen.

5) Hij wenst ook verduidelijking i.v.m. het tekort van 950 dienstplichtigen en de gedeeltelijke ondervanging ervan door vrijwillige dienstverlenging waarvan het uitdovend effect op een equivalent van 600 miliciens wordt geschat. Wat betekent zulks in de praktijk?

6) De heer Van Wambeke stelt vast dat het aantal beroeps vrijwilligers op enkele jaren wordt afgebouwd met 4000 mensen. Hoe gebeurt zulks nu en hoe zal zulks in de komende jaren geschieden?

7) Hetzelfde lid vraagt of de Minister ervan uitgaat dat de verlenging van de dienstplicht per 1 maart 1987 niet zal, of niet kan doorgaan? De in het ontwerp aangegeven berekeningscoëfficiënten schijnen zulks te veronderstellen.

8) I.v.m. de Rijkswacht vraagt spreker wanneer de eerste milicien-rijkswachters opgeroepen zullen worden. Gaan die 400 mensen in één keer worden opgeroepen of zal zulks geleidelijk aan bvb. om de maand gebeuren?

9) I.v.m. de functies van reserve-officier en reserve-onderofficier die niet meer in aantal zijn om te beantwoorden aan het herwaarderingsplan stellen zich volgens hetzelfde lid vragen.

Betekent zulks dat er 2000 jobs zullen worden bijgecreëerd?

Hoe ziet de Regering in concreto dat herwaarderingsplan?

10) Hetzelfde lid vraagt verder uitleg i.v.m. de door het Recruterend en Selectiecentrum ongeschikt-verklaarde miliciens. Wie zijn dat precies?

Kunnen het ook mensen zijn die reeds hun dienst hebben aangevat en enkel nadien ongeschikt worden verklaard?

Quelle méthode a-t-on utilisée pour fixer ce chiffre de manière aussi précise?

Qu'entend-on précisément par « fonctions du niveau troupe »?

Y a-t-il donc d'autres fonctions, qui ne sont pas du « niveau troupe », et si tel est le cas, quelles sont-elles et quel est leur nombre?

2) Le même membre demande pourquoi le texte du projet inaugure un nouveau mode de calcul pour déterminer avec précision les besoins en miliciens.

On a l'impression qu'il manque précisément 950 hommes grâce à ce nouveau mode de calcul. Ce chiffre ne correspond-il pas plus ou moins au nombre de miliciens que l'on pourrait « récupérer » en modifiant les conditions de libération et d'exemption? Pourquoi a-t-on imaginé un autre mode de calcul cette année?

3) L'orateur demande également en quoi consiste exactement le dégagement de 1450 volontaires dans le courant de 1987.

Comment ces volontaires seront-ils remplacés?

4) Le même membre constate que cette année, un nombre beaucoup plus important de jeunes hommes (flamands) ont été déclarés inaptes, alors que l'on observe plutôt une tendance inverse du côté francophone?

Il demande des explications à ce sujet.

5) L'intervenant demande enfin des éclaircissements en ce qui concerne le déficit de 950 miliciens et la compensation partielle de ce déficit par la prolongation volontaire des termes de milice, dont l'effet décroissant est estimé à l'équivalent de 600 miliciens. Quels seront les effets pratiques de cette opération?

6) M. Van Wambeke constate qu'en quelques années, le nombre de volontaires de carrière aura diminué de 4 000 unités. Quelles sont et quelles seront les modalités de cette réduction?

7) Le même membre demande si le Ministre estime que la prolongation du service militaire ne pourra intervenir au 1er mars 1987. Les coefficients de calcul retenus dans le projet semblent être établis en fonction de cette hypothèse.

8) En ce qui concerne la gendarmerie, l'intervenant demande quand les premiers miliciens-gendarmes seront appelés sous les armes. Ces hommes seront-ils appelés en même temps ou progressivement, tous les mois par exemple?

9) Le même membre estime que des problèmes se posent en ce qui concerne les fonctions d'officier et de sous-officier de réserve, puisque ceux-ci ne sont plus assez nombreux pour permettre la réalisation du plan de revalorisation.

Cette situation entraînera-t-elle la création de 2000 emplois supplémentaires?

Comment le Gouvernement envisage-t-il de réaliser ce plan de revalorisation?

10) Le même membre demande par ailleurs des explications en ce qui concerne les miliciens déclarés inaptes par le Centre de recrutement et de sélection. Qui sont-ils précisément?

Peut-il s'agir de miliciens qui ont déjà entamé leur service et qui ne sont déclarés inaptes que par la suite?

11) Houdt het voorziene tekort aan 950 dienstplichtigen enig verband met het al dan niet in werking treden van de wet op de herziening van de dienstplicht?

12) Spreker vraagt zich ook af hoe het o.m. budgettair te verzoenen is dat er enerzijds ± 400 vrijwilligers worden afgebouwd terwijl er anderzijds aan vrouwen die toch allemaal het statuut van beroepsvrijwilligers hebben, nieuwe kansen zullen worden gegeven.

13) Hetzelfde lid vraagt tenslotte of bepaalde legerfuncties — zeker in vredestijd — niet kunnen uitgeoefend worden door zogenaamde « lichamelijk ongeschikte personen ». Bij de Administratie van het Rijk worden toch ook bepaalde plaatsen voorbehouden voor licht-gehandicapten. In het leger moeten er toch mogelijkheden zijn op louter administratieve posten.

14) *De heer Chevalier* verlangt een beter inzicht te krijgen in de Belgische verplichtingen ten opzichte van de NAVO-partners en hoe dat in relatie staat t.o.v. die 50 135 te bekleden functies. Kan er echt niet aan gedacht worden bepaalde taken bvb. aan andere bondgenoten af te staan om aldus tot ernstige besparingen in onze eigen Defensiebegroting te komen?

15) Hetzelfde lid stelt de vraag hoe het aantal « nodige » miliciens precies berekend wordt en welke het verband daarvan is met de verlenging van de diensttijd.

16) Spreker vraagt of er zich geen grondwettelijk probleem stelt i.v.m. het indienststellen bij de Rijkswacht van 400 vrijwillige dienstplichtigen. Gaat het in feite om een feitelijke verhoging van het aantal militairen buiten het contingent, wat meteen op grondwettelijke bezwaren kan stuiten ?

17) *De heer Van Hecke* wenst te vernemen of er, zoals de Minister vorig jaar had aangekondigd, reeds een onderzoek is ingesteld naar de onderscheidene taken die België thans in NAVO-verband vervult.

18) I.v.m. de 400 bij de Rijkswacht in te lijven miliciens stelt hetzelfde lid vragen i.v.m. de selectie ervan.

Komt iedereen daarvoor in aanmerking?

Worden er strengere selectiecriteria hiervoor aangewend?

Hoe zal de opleiding verlopen? Zal die essentieel verschillen van een « normale » militaire opleiding?

Welke functies zullen aan die 400 personen worden toegewezen?

Hoe zal de kledij van die personen eruitzien?

Zullen die personen zoals wordt beweerd, zo dicht mogelijk bij hun woning worden gekazerneerd?

Mocht het zo zijn, kan zulks niet tot bepaalde misbruiken aanleiding geven?

19) *De heer du Monceau de Bergendal* stelt vragen in verband met de nakoming door België van zijn militaire verplichtingen. Waarom licht de Regering de bevolking daarover niet beter in? Mocht dit gebeuren, dan zou bij de bevolking vermoedelijk een grotere bereidheid worden gevonden om het militaire beleid van de Regering te steunen.

20) Volgens hetzelfde lid heeft de Minister verklaard dat hij overweegt te onderzoeken of de verplichtingen van ons land moeten worden herzien. Kan de Minister daarover nu reeds nadere uitleg verschaffen?

21) In verband met de vermindering van het aantal vrijwilligers wenst hetzelfde lid te vernemen of het gaat om vrijwillige of om georganiseerde afvloeiingen? Gaat het om natuurlijke afvloeiingen?

11) Le déficit prévu de 950 miliciens a-t-il un quelconque rapport avec l'entrée en vigueur éventuelle de la loi portant révision des lois sur la milice?

12) L'intervenant se demande dès lors comment on peut concilier, notamment au niveau budgétaire, la réduction du nombre de volontaires de ± 400 unités et l'offre de nouvelles possibilités aux femmes qui bénéficient de toute façon du statut de volontaire de carrière.

13) Le même membre demande enfin si certaines fonctions à l'armée — surtout en temps de paix — ne pourraient être exercées par des personnes « physiquement inaptes ». Certains emplois des administrations de l'Etat sont en effet réservés aux handicapés légers. Ne pourrait-il en être de même de certains postes purement administratifs à l'armée ?

14) *M. Chevalier* désire obtenir des précisions au sujet des obligations de la Belgique envers les partenaires de l'OTAN et du rapport entre ces obligations et les 50 135 fonctions à pourvoir. Ne pourrait-on envisager de céder par exemple certaines missions aux autres membres afin de réaliser des économies budgétaires importantes dans le secteur de la Défense nationale ?

15) Le même membre demande comment se calcule exactement le nombre de miliciens « nécessaires » et quelle relation il y a entre ce nombre et l'allongement du service militaire.

16) L'intervenant demande si la mise en service de 400 miliciens volontaires à la gendarmerie ne pose pas un problème d'ordre constitutionnel. Ne s'agit-il pas, en fait, d'une augmentation réelle du nombre de militaires en dehors du contingent, ce qui risque de soulever des objections sur le plan constitutionnel ?

17) *M. Van Hecke* demande si l'enquête sur les diverses missions que la Belgique assume actuellement au sein de l'OTAN, qui avait été annoncée par le Ministre l'année passée, a déjà débuté.

18) En ce qui concerne les 400 miliciens qui seront incorporés à la gendarmerie, le même membre pose des questions quant à leur sélection.

Tous les miliciens entrent-ils en ligne de compte ?
Appliquera-t-on des critères de sélection plus sévères ?

Comment se déroulera l'instruction ? Sera-t-elle essentiellement différente d'une instruction militaire « normale » ?
A quelles fonctions ces 400 miliciens seront-ils affectés ?

Quelle sera leur tenue ?

Seront-ils casernés, comme on le dit, le plus près possible de leur domicile ?

Si tel est le cas, ne risque-t-il pas d'y avoir certains abus ?

19) *M. du Monceau de Bergendal* pose des questions au sujet du respect des obligations militaires de la Belgique. Pourquoi le Gouvernement n'éclaire-t-il pas davantage l'opinion publique à ce propos ? Il est probable que celle-ci serait dès lors plus disposée à le soutenir dans sa politique militaire.

20) Selon le même membre, le Ministre a déclaré envisager l'examen de la révision de certaines obligations de notre pays. Le Ministre est-il déjà en mesure de donner quelques précisions à ce sujet ?

21) A propos de la diminution du nombre des volontaires le même membre souhaite savoir s'il s'agit de désengagements volontaires ou organisés ? Sont-ce des départs naturels ?

22) Spreker vraagt of de Minister de Commissie reeds kan inlichten omtrent het revalorisatieplan. In welke richting gaat dit plan? Zullen bepaalde eenheden worden gereorganiseerd en bepaalde groepen van personeel worden verstrekt?

23) Met betrekking tot de indiensttreding van 400 dienstplichtigen bij de Rijkswacht rijst de vraag of de Rijkswacht zich dienovereenkomstig heeft georganiseerd. Beschikt zij over de nodige infrastructuur om die dienstplichtigen op te vangen? Waarbij zullen zij worden ingedeeld?

24) *De heer Pepermans* vraagt of die 400 militairen-rijkswachters ressorteren onder een bepaalde functie die België voorzien heeft t.a.v. zijn NAVO-partners?

Bovendien vraagt hij of er geen beter inzicht kan verkregen worden in de aard, de omvang, enz. van die 50 135 functies.

25) *De heer Féaux* wenst ook te vernemen of die 50 135 functies waarin moet worden voorzien, wel gerechtvaardigd zijn en of daarbij een duidelijke toelichting kan worden gegeven. Gaat het niet veeleer om een cijfer waaraan men zich absoluut vastklamt? Het departement blijkt niet in staat te zijn een volledige uitleg te geven, niet omdat daarbij vertrouwelijke informatie zou worden vrijgegeven, maar omdat bepaalde machten weigeren inlichtingen te verstrekken waarmee hun behoeften kunnen worden gerechtvaardigd.

26) Hetzelfde lid heeft vragen bij de professionalisering die voortvloeit uit de jaarlijkse afvloeiing van beroeps vrijwilligers, die over 3 jaar is gespreid. In verband hiermee constateert hij dat geen gewag meer wordt gemaakt van de moeilijkheden die gepaard gaan met de demografische situatie om het tekort in de legersterkte te rechtvaardigen; hij verzoekt om uitleg ter zake.

27) Dezelfde spreker staat ook stil bij de berekeningsmethode die in het document voorkomt. Welke gevolgen heeft de verlenging van de dienstplicht op de legersterkte? Volgens hem worden die gevolgen vertaald in een vermindering van 38 478 dienstplichtigen (gemiddelde over 9 maanden) tot 29 885 dienstplichtigen (gemiddelde over 11 maanden). Waar komen de coëfficiënten 1,6 en 1,3 vandaan die bij de berekeningen worden gehanteerd? 1987 is immers een «overgangsjaar» wat de duur van de dienstplicht betreft. Wordt de noodzakelijke legersterkte niet opgeschroefd?

28) Hij constateert dat de Minister gewag maakt van een tekort in de beschikbare legersterkte van dienstplichtigen vergeleken met de behoeften. Hoe zal dit tekort worden weggewerkt?

29) Tot slot vraagt *de heer Féaux* hoe men is gekomen tot dat getal van 600 dienstplichtigen die vrijwillig hun dienstplicht verlengen. Hoe ontwikkelt die categorie van militairen zich kwantitatief?

30) *De heer Biefnot* alludeert op de beslissing van de Ministerraad dd. 23 mei 1986 waarbij in de indienstneming bij de Rijkswacht van 400 dienstplichtigen-vrijwilligers voorzien wordt en oppert een aantal grondwettelijke bezwaren in verband met de legersterkte.

Hetzelfde lid herinnert eraan dat de Defensieminister een vraag van senator Périaux van 29 oktober 1986 beantwoord heeft als volgt:

a) artikel 69 van de wet op de Rijkswacht, waarbij de rijkswachtreseve opgericht wordt, houdt voor de dienst-

22) L'intervenant souhaite savoir si le Ministre peut déjà informer la commission au sujet du plan de révalorisation. Dans quel sens va ce plan? Réorganisera-t-il certaines unités, renforcera-t-il certains ensembles?

23) A propos de l'accueil de 400 miliciens par la Gendarmerie la question se pose de savoir si la Gendarmerie s'est organisé en conséquence. A-t-elle prévu une infrastructure d'accueil? Où ces miliciens vont-ils être affectés?

24) *M. Pepermans* demande si les 400 militaires-gendarmes sont appelés à remplir une fonction qui fait l'objet d'un engagement de la Belgique vis-à-vis de ses partenaires de l'OTAN.

Il demande en outre des précisions sur la nature, l'importance, ... de ces 50 135 fonctions.

25) *M. Féaux* voudrait également savoir si ces 50 135 fonctions à pourvoir se justifient et peuvent clairement être expliquées. Ne s'agit-il pas plutôt d'un chiffre fétiche? Il semble que le département ne soit pas capable d'apporter un explicatif complet, non pas pour des raisons de confidentialité, mais parce que certaines Forces refusent de fournir les renseignements justifiant leurs besoins.

26) Le même membre pose des questions au sujet de la déprofessionalisation résultant du dégagement annuel échelonné sur 3 ans de volontaires de carrière. Il constate à ce propos qu'il n'est plus guère fait allusion aux difficultés liées à la situation démographique pour justifier le déficit du contingent et demande des explications à ce sujet.

27) Le même intervenant évoque également la méthode de calcul figurant dans le document? Quel est l'effet de l'allongement de la durée du service militaire sur le contingent? Il consiste selon lui en une diminution de 38 478 (moyenne de 9 mois) à 29 885 (moyenne de 11 mois), sont un gain dû au seul allongement de 8 593 unités. D'où viennent les coefficients de 1,6 et 1,3 appliquées dans les calculs, parce que 1987 est une «année de transition» du point de vue de la durée du service militaire. N'y a-t-il pas une surévaluation du contingent nécessaire?

28) Il constate que le Ministre fait allusion à un déficit en ce qui concerne le contingent en miliciens disponible par rapport aux besoins. Comment ce déficit sera-t-il comblé?

29) Enfin *M. Féaux* demande comment a été obtenu le chiffre de 600 miliciens prolongeant volontairement leur service militaire. Quelle est l'évolution quantitative de cette catégorie de militaires?

30) *M. Biefnot* fait allusion à la décision du Conseil des Ministres du 23 mai 1986 prévoyant la mise en service à la gendarmerie de 400 miliciens volontaires et formule plusieurs objections d'ordre constitutionnel.

Le même membre rappelle que le Ministre de la Défense nationale a répondu à une question du Sénateur Périaux du 29 octobre 1986 ce qui suit :

a) l'article 69 de la loi sur la Gendarmerie, qui institue la réserve de Gendarmerie, implique la possibilité pour les

plichtigen die ervoor bestemd zijn, de mogelijkheid in hun militaire dienst bij de Rijkswacht te vervullen;

b) er bestaat geen enkele wettekst waarbij de aanwijzing van dienstplichtigen bij de Rijkswacht verboden is;

c) aangezien de Rijkswacht een krijgsmacht is, kan de indienstneming geschieden in het raam van de verdeling van het contingent, dus naar aanleiding van de jaarlijkse goedkeuring van de wet tot vaststelling van de legersterkte.

De heer Biefnot wenst op elk van de elementen van het betoog van de Minister commentaar te geven :

a) De Minister van Landsverdediging heeft gelijk omzichtig te werk te gaan ten aanzien van het door hem geopperde vermoedelijke verband tussen de bepaling van artikel 69 van de wet op de Rijkswacht en de indienstneming van dienstplichtigen. Artikel 69 heeft betrekking op de oprichting van een in normale tijden uiteraard niet gevechtsklare reserve, samengesteld uit om het even welke militairen die met onbepaald verlof zijn doch weer onder de wapens kunnen worden geroepen.

Inzake het soort van prestatie en de hoedanigheid van degenen die ze moeten leveren gaat het hier om een instelling die volkomen verschilt van de indienstneming van dienstplichtigen die hun werkelijke dienst vervullen

In feite is het argument van de Minister van louter politieke aard. Achter het voorwendsel dat de Rijkswachtreserve opnieuw wordt samengesteld, verschuilt de Regering zich met haar opzet om door het uitschakelen van soldij-trekkend personeel, dat geen enkele prestatienorm geniet, de huidige bij de Rijkswacht bestaande moeilijkheden inzake personeel en prestaties op een goedkope manier op te lossen.

b) Het feit dat de aanwijzing van dienstplichtigen bij de Rijkswacht door geen enkele wetsbepaling verboden wordt, houdt hoegenaamd niet in dat de Regering van dat juridisch vacuüm kan profiteren om naar believen met het contingent om te springen en vooral om zich van de uitdrukkelijke toestemming van de wetgever ontheven te achten.

Die indienstneming mag dan al op generlei wijze verboden zijn, zij is evenmin toegestaan. De wet op de Rijkswacht bepaalt integendeel op uitdrukkelijke en beperkende wijze de categorieën van personen die statutair, bij overgangsregeling, wegens wederoproeping of bij opvordering, in aanmerking komen om hun dienstplicht bij de Rijkswacht te volbrengen.

Die categorieën, ten getale van 13, zijn de volgende :

1° De *officieren* van het actief kader van het operationeel korps.

2° De *onderofficieren* van het actief kader van het operationeel korps.

3° De *leerlingen* bestemd voor de dienst bij het operationeel korps.

4° De *officieren* van het actief kader van het administratief en logistiek korps.

5° De *onderofficieren* van het actief kader van het administratief en logistiek korps.

miliciens qui y sont destinés d'effectuer leur service militaire à la Gendarmerie;

b) il n'existe aucun texte légal qui interdit l'affectation de miliciens à la Gendarmerie;

c) la Gendarmerie étant une force armée, la mise en service peut se faire dans le cadre de la répartition du contingent, donc à l'occasion du vote annuel de la loi fixant le contingent.

M. Biefnot désire faire des commentaires sur chacun des éléments de l'argumentation du Ministre :

a) Le Ministre de la Défense Nationale a raison d'être prudent quant à la relation d'implication qu'il avance entre la disposition de l'article 69 de la loi sur la Gendarmerie et la mise en service de miliciens. L'article 69 concerne l'institution d'une réserve par définition non opérationnelle en période normale, composée de militaires, quels qu'ils soient, en congé illimité mais rappelables sous les armes.

Il s'agit là, quant au type de prestation et à la qualité des prestataires d'une institution entièrement différente de la mise en service de miliciens en activité.

En tait, l'argument du Ministre est strictement politique. Sous le prétexte de reconstituer la réserve de Gendarmerie se dissimule la volonté du Gouvernement de régler à bon compte, par l'emploi d'un personnel soldé et ne bénéficiant d'aucune norme de prestation, les actuelles difficultés de personnel et de prestation de la Gendarmerie.

b) Le fait qu'aucune disposition légale n'interdit l'affectation de miliciens à la Gendarmerie, n'implique nullement que le Gouvernement puisse profiter de ce vide juridique pour agir à sa guise avec le contingent et surtout se dispenser de l'autorisation expresse du législateur.

Si rien n'interdit cette mise en service, rien non plus ne l'autorise. Au contraire, la loi sur la Gendarmerie détermine de façon explicite et limitée les catégories de personnes qui sont susceptibles statutairement, ou à titre transitoire, ou par rappel, ou par réquisition d'effectuer du service à la Gendarmerie.

Ces catégories, au nombre de 13, sont les suivantes :

1° Les *officiers* du cadre actif du corps opérationnel.

2° Les *sous-officiers* du cadre actif du corps opérationnel.

3° Les *élèves* destinés au service du corps opérationnel.

4° Les *officiers* du cadre actif du corps administratif et logistique.

5° Les *sous-officiers* du cadre actif du corps administratif et logistique.

6° De *brigadiers of rijkswachters* van het actief kader van het administratief en logistiek korps.

7° De *leerlingen* bestemd voor de dienst bij het administratief en logistiek korps.

8° De *militairen van het actief kader* van de overige strijdkrachten die aangewezen zijn om de personeelsformatie van het administratief en logistiek korps aan te vullen (bij overgangsmaatregel — art. 70bis van de wet van 1957).

9° De *militairen met onbepaald verlof*, door wederoproeping onder de wapens om de Rijkswachtreseve te vormen (art. 69).

10° De *officieren en agenten van administratieve politie* (art. 18).

11° *Militairen* die van de andere krijgsmachten zijn gedetacheerd (art. 18).

12° *Personen die aanwezig zijn* op de plaats waar leden van de Rijkswacht bij de vervulling van hun taak aangevallen worden (art. 18).

13° De *inwoners* van een streek die door een ramp is getroffen (art. 34).

De wet van 1957 is nauwkeurig en sluit de mogelijkheid voor militairen niet uit om dienstprestaties bij de Rijkswacht te vervullen. Zij voorziet evenwel nergens in de mogelijkheid om daarvoor dienstplichtigen aan te wijzen, althans niet zolang die hun diensttermijn vervullen. Die precisering, alsmede hetgeen erdoor uitgesloten wordt, moet worden geïnterpreteerd als een verbod ten aanzien van de wet op de Rijkswacht om voor dat korps om het even welke dienstplichtige voor om het even welke functie, en onder om het even welke niet reeds bepaalde omstandigheid, aan te wijzen (art. 69 — Reserve, en art. 18 — Detachering).

c) Bij Landsverdediging schijnt men zich van dat laatste bezwaar terdege bewust te zijn. Om die reden wordt de wedersamenstelling van de Rijkswachtreseve als politiek voorwendsel aangegrepen, doch wordt tevens van de jaarlijkse goedkeuring van de wet tot vaststelling van de legersterkte gebruik gemaakt om via een wet de beslissing dienstplichtigen bij de Rijkswacht in dienst te nemen erdoor te drukken.

Aangezien de wet van 1957 het uit een formeel oogpunt en de dienstplichtwetten het uit een praktisch oogpunt niet mogelijk maken een dergelijke beslissing uit te voeren, staat de Regering niets anders meer te doen dan de wettevver «te strikken» door de Grondwet zo ruim te interpreteren dat de Kamers voor ten minste één jaar (1987) en ter gelegenheid van de goedkeuring van een wet die alle mogelijke bepalingen bevat, hun fiat kunnen geven.

De heer Biefnot vestigt de aandacht van de Minister op het feit dat de invoering, in het kader van de wet tot vaststelling van de legersterkte, van een dergelijke bepaling waarbij dienstplichtigen voor de Rijkswacht worden aangewezen, zelfs indien die bepaling in de impliciete vorm van een numerieke getalsterkte geformuleerd wordt, een echt precedent is of zou zijn, dat daarenboven in strijd is met de Grondwet.

Zelfs al is het duidelijk dat de Rijkswacht wel degelijk een van de krijgsmachten is — zoals wordt gesteld in artikel 2, § 1, van de wet van 1957 — dan is het immers toch zo dat de vaststelling van de personeelsformatie van

6° Les *brigadiers ou gendarmes* du cadre actif du corps administratif et logistique.

7° Les *élèves* destinés au service du corps administratif et logistique.

8° Les *militaires du cadre actif* des autres forces armées désignés pour compléter le cadre du corps administratif et logistique (par mesure transitoire — art. 70bis de la loi de 1957).

9° Les *militaires en congé illimité* par rappel sous les armes pour former la réserve de Gendarmerie (art. 69).

10° Les *officiers et agents de police administrative* (art. 18).

11° Des *détachements* des autres forces armées (art. 18).

12° Des *personnes présentes* sur les lieux en cas d'attaque de gendarmes dans l'exercice de leurs fonctions (art. 18).

13° Les *habitants* des régions sous sinistre ou catastrophe (art. 34).

La loi de 1957 est précise et n'a pas omis la possibilité de prestations de militaires au service de la Gendarmerie. Nulle part toutefois, elle n'a ouvert la possibilité d'affecter, parmi ceux-ci, des miliciens à ce service, du moins durant leur terme. Cette précision, ainsi que ce qu'elle exclut, doit s'interpréter comme une interdiction en regard de la loi sur la Gendarmerie d'affecter à ce corps quelque milicien, pour quelque fonction et dans quelque circonstance que ce soit, non déjà déterminée (art. 69 — Réserve, et art. 18 — détachements).

c) De cette dernière objection, on semble bien conscient à la Défense Nationale. C'est la raison pour laquelle on prend prétexte politiquement de la reconstitution de la réserve de Gendarmerie, mais également pour laquelle on profite de l'occasion du vote annuel de la loi fixant le contingent pour faire passer en forme légale la décision de mise en service de miliciens à la Gendarmerie.

Puisque la loi de 1957, formellement, et les lois sur la milice, pratiquement, ne permettent pas la mise en œuvre d'une telle décision, le dernier recours pour le Gouvernement est de «piéger» le législateur, en interprétant extensivement la Constitution de telle façon que les Chambres donnent leur caution, pour une année au moins (1987) et à l'occasion du vote d'une loi qui est devenue un «fourreau-tout».

M. Biefnot attire l'attention du Ministre sur le fait que l'introduction dans le cadre de la loi fixant le contingent annuel des forces armées d'une telle disposition d'affectation de miliciens à la Gendarmerie, même énoncée sous la forme implicite d'un quota numérique, constituerait ou constitue un réel précédent de surcroît inconciliable avec la Constitution.

En effet, même s'il est clair que la Gendarmerie est bien une des forces armées — ainsi qu'en dispose l'article 2, § 1er de la loi de 1957 — en vertu de la Constitution cependant, ainsi que de la pratique législative, la détermination du

het Rijkswachtkorps krachtens de Grondwet en krachtens de wetgevende praktijk verloopt volgens een andere procedure dan die welke voor het personeel van de andere krijgsmachten geldt.

Ofschoon de Grondwet in artikel 119 duidelijk stelt dat het legercontingent jaarlijks goedgekeurd wordt, zegt artikel 120 eveneens dat de inrichting en de bevoegdheid van de rijkswacht door een wet geregeld worden, d.i. in casu een kaderwet die dus verschilt van een jaarlijks opnieuw aan te nemen wet tot vaststelling van de legersterkte.

31) De heer le Hardy de Beaulieu komt tot de bevinding dat steeds minder dienstplichtigen bereid gevonden worden hun diensttermijn vrijwillig te verlengen. Is dat te wijten aan de ontoereikende soldij en bezoldiging? Zijn er nog andere redenen om dat feit te verklaren?

Antwoorden van de Minister

De Minister van Landsverdediging stelt vast dat het merendeel van de vragen handelt over twee problemen, namelijk de 50 135 troepenfuncties (dit wil zeggen de functies bezet door militairen onder de graad van onderofficier) en het ter beschikking stellen van 400 miliciens aan de Rijkswacht. Alvorens op de andere vragen in detail te antwoorden zal hij eerst deze behandelen.

Hij verklaart dat er absoluut geen geheim bestaat omtrent de verdeling van deze functies die hij ten andere verduidelijkt aan de hand van een tabel:

	Operationeel Opérationnel	Logistiek Logistique	Administratie, Diensten en Opleiding Administration, Services et Instruction	Totaal Total
Landmacht. — Force terrestre	23 978	7 312	4 378	35 668
Luchtmacht. — Force aérienne	5 884	1 071	1 028	7 983
Zeemacht. — Force navale	1 436	416	505	2 357
Medische Dienst. — Service médical	1 507	—	401	1 908
Intergeallieerde Organismen. — Organismes interalliés . .	682	—	57	739
Intermachten Organismen. — Organismes interforces . .	849	—	632	1 481
Totaal. — Total	34 336	8 799	7 001	50 136

De basis van de berekeningen zijn de verbintenissen in NAVO-verband die regelmatig ter sprake komen tijdens de halfjaarlijkse vergaderingen van het « Defence Planning Committee ».

De opdrachten die België heeft aanvaard zijn de volgende :

Voor de Landmacht : verdediging van een sektor van ± 50 kms in Duitsland (1 (BE) Corps), deelname aan de luchtverdediging (eerste lijn) met zes batterijen HAWK, deelname van een versterkt bataljon para-commando aan de ACE Mobile Force (AMF), de militaire verdediging van het grondgebied (MVG) en van de NAVO-communicatie lijn (Host Nation Support — HNS).

Voor de Luchtmacht : ter beschikking stellen van 144 gevechtsvliegtuigen voor de deelname aan de verdediging van de luchtruimte, aan de verkenning, aan de luchtsteun van de grondoperaties, deelname aan de tweede lijn van de luchtverdediging met vier smaldele NIKE, deelname

personnel du corps de la Gendarmerie fait l'objet d'une procédure différente de celle du personnel des autres forces.

Si la Constitution énonce en son article 119 que le contingent de l'armée est voté annuellement, elle énonce également en son article 120 que l'organisation et les attributions de la Gendarmerie font l'objet d'une loi, c'est-à-dire ici d'une loi cadre, donc différente d'une loi de contingent renouvelée tous les ans.

31) Monsieur le Hardy de Beaulieu constate une diminution constante du nombre des miliciens qui prolongent volontairement le terme de leur service. Cela est-il dû aux soldes et aux rémunérations insuffisantes ? Y-a-t-il encore d'autres raisons pour expliquer ce fait ?

Réponses du Ministre

Le Ministre de la Défense nationale constate que la plupart des questions concernent deux problèmes, celui des 50 135 fonctions du niveau troupe (c'est-à-dire les fonctions occupées par des militaires d'un grade inférieur à celui de sous-officier) et celui de l'affectation de 400 miliciens à la gendarmerie. Il commence donc par répondre à ces questions avant d'aborder les autres en détail.

Il déclare que la répartition de ces fonctions n'est entourée d'aucun secret et fournit le tableau suivant :

Ces calculs ont été établis en fonction de nos engagements vis-à-vis de l'OTAN, lesquels font l'objet d'un examen régulier lors de réunions semestrielles du « Defence Planning Committee ».

Les missions que la Belgique a acceptées sont les suivantes :

Pour la force terrestre : défense d'un secteur d'environ 50 km en Allemagne (1 (BE) Corps), participation à la défense de l'espace aérien (1re ligne) au moyen de six batteries HAWK, participation d'un bataillon para-commando renforcé à l'ACE Mobil Force (AMF), défense militaire du territoire (DMT) et défense de la ligne de communication OTAN (Host Nation Support — HNS).

Pour la force aérienne : mise à disposition de 144 avions de combat, en vue de participer à la défense de l'espace aérien, à la reconnaissance et à l'appui aérien des opérations au sol; participation de quatre escadrilles NIKE à la deuxième ligne de défense aérienne; participation d'une

aan de ACE Mobile Force (AMF) met een smaldeel jachtbommenwerpers en een smaldeel transportvliegtuigen.

Voor de Zeemacht: deelname aan de mijnenbestrijding in het kanaal en in de Noordzee en aan de bescherming van de navigatie (inbegrepen tegen onderzeesboten) in dezelfde gebieden.

Gezien de evolutie van de budgettaire mogelijkheden, is het duidelijk dat onze deelname aan sommige opdrachten zal moeten herzien worden. De vorig jaar aangekondigde studie terzake is nog steeds aan de gang, voor een dergelijk moeilijk probleem moeten inderdaad verschillende mogelijkheden onderzocht worden en dit neemt tijd in beslag.

De Minister bevestigt de optie van zijn voorganger voor wat betreft onze bijdrage aan de tweede lijn van de luchtverdediging: de aanschaffing van de PATRIOT-raketten ter vervanging van de NIKE-raketten is onmoeilijk tegen 1991.

Later zal de vernieuwing van de HAWK-raketten ook moeilijkheden met zich meebrengen.

In het kader van de huidige opdrachten en deze welke de Krijgsmachten bovendien gedwongen zijn te verzekeren (bescherming van het vliegveld van Zaventem, de kerncentrales, versterking van de verdediging van militaire installaties in het kader van het heersende klimaat van onveiligheid), vormen de 50135 functies « troep » een minimum.

De Minister heeft dit bij zijn recent bezoek aan de sites NIKE in Duitsland kunnen vaststellen.

Op een tussenkomst van de heer Féaux die stelt dat men niet alleen de verdeling van het aantal functies maar vooral de verklaring ervoor wil kennen, antwoordt de Minister dat het aanvaarden van de opdrachten automatisch inhoudt dat ons land b.v. een legerkorps op de been moet brengen van meer dan 30 000 man waarin men brigades, bataljons, compagnies en pelotons vindt waarvan de samenstelling gebonden is aan vaste normen.

Al deze berekeningen staan voor de leden open en de Minister is zelfs bereid desgewenst een briefing ten behoeve van de commissie hierover te laten voorbereiden door de Generale Staf.

* * *

Een tweede probleem waarover verschillende leden vragen hebben gesteld, gaat over het affecteren van 400 miliciens bij de Rijkswacht.

Zoals reeds gesteld heeft de aanwijzing van dienstplichtigen bij de Rijkswacht vooral tot doel een rijkswachtreserve te kunnen samenstellen uit miliciens met onbepaald verlof die de nodige kennis hebben van de dienst bij de Rijkswacht. De rijkswachtreserve is vooral bedoeld om in crisissituaties de Territoriale Rijkswacht, waarvan de effectieven gedeeltelijk ingezet zullen worden om marseenheden te vormen, terug aan te vullen en aldus een verdere uitoefening van de gewone politietaken mogelijk te maken. Het is dus volkomen logisch en verantwoord dienstplichtigen aan te wijzen voor de Rijkswacht om opgeleid en ingezet te worden voor de uitoefening van een dienst die zij bij een eventuele wederoproeping ook zullen moeten uitoefenen.

De opdracht van deze dienstplichtigen zal er in bestaan de rijkswachters van de Territoriale Rijkswacht steun en hulp te verlenen bij de uitoefening van de dienst. Zij zullen na een militaire basisopleiding en twee maanden specifieke rijkswachtopleiding hoofdzakelijk ingezet worden in de rijkswachtbrigades of de provinciale verkeerseenheden.

Zij zullen ten dien einde inzake wegverkeer als bevoegd agent kunnen optreden doch enkel in samenwerking met een rijkswachter. Het is dus uitgesloten dat zij terzake zelfstandig zouden optreden.

escadrille de chasseurs-bombardiers et d'une escadrille d'avions de transport à la « ACE Mobile Force » (AMF).

Pour la force navale: participation au déminage et à la protection de la navigation (y compris contre les sous-marins) dans la Manche et en mer du Nord.

Vu l'évolution des possibilités budgétaires, il va de soi que notre participation à certaines missions devra être revue. L'étude en la matière, annoncée l'année dernière, est toujours en cours; un problème de cette complexité requiert l'examen de diverses possibilités, ce qui prend du temps.

Le Ministre confirme la position de son prédécesseur en ce qui concerne notre contribution à la deuxième ligne de défense aérienne : il est impossible de remplacer les missiles NIKE par des missiles PATRIOT pour 1991.

Le renouvellement des missiles HAWK posera également des problèmes.

Compte tenu des missions actuelles et des autres missions que les forces armées sont contraintes d'assurer (protection de l'aéroport de Zaventem et des centrales nucléaires, renforcement de la défense des installations militaires eu égard au climat d'insécurité), les 50135 fonctions « troupe » constituent un minimum.

Le Ministre a pu constater qu'il en était bien ainsi lors de sa récente visite aux sites NIKE en Allemagne.

A la suite d'une intervention de M. Féaux, qui précise que l'on souhaite connaître non seulement la répartition du nombre des fonctions mais aussi, et surtout, l'explication de cette répartition, le Ministre répond que le fait d'accepter les missions implique automatiquement que notre pays doit, par exemple, mettre sur pied un corps d'armée de plus de 30 000 hommes répartis en brigades, bataillons, compagnies et pelotons dont la composition est régie par des normes fixes.

Il est loisible aux membres de prendre connaissance de tous ces calculs et le Ministre est même disposé à demander, si nécessaire, à l'Etat-major général de préparer un exposé à l'intention de la Commission.

* * *

Un deuxième problème au sujet duquel de nombreux membres ont posé des questions concerne l'affectation de 400 miliciens à la gendarmerie.

Ainsi qu'il a été précisé par ailleurs, l'affectation de miliciens à la gendarmerie a pour objet essentiel de permettre la constitution d'une réserve de gendarmes au moyen de miliciens en congé illimité qui possèdent une connaissance suffisante du service de la gendarmerie. Cette réserve doit surtout permettre de compléter, en situation de crise, l'effectif de la gendarmerie territoriale dont une partie du personnel sera affecté à des unités de marche, et d'assurer ainsi la continuité des missions ordinaires de police. Il est donc parfaitement logique et justifié d'affecter des miliciens à la gendarmerie afin qu'ils y reçoivent un formation et qu'ils soient affectés à des missions qu'ils seront également appelés à remplir en cas de rappel.

Leur mission consistera à seconder la gendarmerie territoriale dans l'exercice de sa fonction. Après une formation militaire de base et deux mois de formation spécifique de gendarme, la plupart seront incorporés dans les brigades de gendarmerie ou dans les unités provinciales chargées de la police de la circulation.

A ce titre, il pourront intervenir en tant qu'agents qualifiés de la circulation mais uniquement en collaboration avec un gendarme.

Daden van gerechtelijke politie kunnen zij niet stellen en zij kunnen evenmin ingezet worden bij operaties van ordehandhaving.

Zij zullen wel gewapend zijn tijdens de dienst, doch het wapengebruik zal beperkt blijven zoals voor elk militair die optreedt in samenwerking met en onder de verantwoordelijkheid van een rijkswachter.

De rekrutering zal gebeuren op basis van vrijwilligheid. De kandidaten zullen moeten voldoen aan dezelfde voorwaarden als de kandidaat-rijkswachters. De selectie is reeds begonnen, maar uiteraard zal met de inlijving worden gewacht tot na het van kracht worden van de contingentewet. De inlijving zal gebeuren in groepen van 100 man.

De dienstplichtigen zullen zelf geen rechtstreekse toegang hebben tot het informatiesysteem van de Rijkswacht en voor wat de informatie betreft die zij onrechtstreeks zouden verkrijgen, geldt de discretieplicht, ook na het beëindigen van hun diensttermijn. Wat hun geldelijke rechten betreft zullen zij onderworpen blijven aan het regime van de soldijtrekkenden zoals de andere dienstplichtigen. Zij zullen dezelfde diensttermijn moeten volbrengen als de miliciens in België. Vanzelfsprekend is het zo dat deze miliciens geen functies in NAVO-verband zullen bekleden.

Wat het uniform betreft heeft de Minister besloten om redenen van eenvoud en besparing geen bijzonder uniform te voorzien. Ook het uniform van de Rijkswacht lijkt niet geschikt gelet op de mogelijke misbruiken die dit zou kunnen meebrengen. Zij zullen daarom het uniform dragen van dienstplichtigen bij de Luchtmacht doch met een hoofddeksel, kraagspiegels en graadtekens die hen als dienstplichtigen bij de Rijkswacht moet doen herkennen.

De Minister gaat akkoord met de opmerking van de heer Van Hecke dat moet vermeden worden deze miliciens in hun eigen streek in te zetten en belooft de rijkswachtstaf hierop attent te maken.

De heer Biefnot vraagt dat het project zou voorgelegd worden aan het advies van de Raad van State om te oordelen over de grondwettelijkheid ervan.

De heer Tobback steunt dit voorstel en dient een amendement in (Stuk n° 668/2). Hij verklaart dat hij het ingediende amendement zal reserveren indien het gevraagde advies wordt ingewonnen.

De Voorzitter verklaart dat hij de vraag zal overmaken aan de Voorzitter van de Kamer.

De heer Vreven wil weten hoever het staat met het wetsontwerp betreffende het gebruik van wapens door de Strijdkrachten omdat hij vaststelt dat ook de miliciens bij de Rijkswacht gewapend zullen zijn.

De Minister antwoordt dat dit ontwerp door zijn collega van Justitie werd opgemaakt en momenteel in de bevoegde Senaatscommissie behandeld wordt.

* * *

Op de andere gestelde vragen antwoordt de Minister het volgende :

Wat betreft de berekening van het contingent miliciens werden geen nieuwe formules gebruikt. De memorie van toelichting geeft ten andere in detail de berekeningswijze weer. Wel wenst hij er nogmaals de nadruk op te leggen dat :

Il est donc exclu qu'ils interviennent isolément dans ce domaine. Il ne pourront ni accomplir des actes de police judiciaire, ni participer à des opérations de maintien de l'ordre.

Ils porteront une arme pendant le service, mais l'usage de cette arme sera limité comme pour tout militaire qui agit en collaboration avec et sous la responsabilité d'un gendarme.

Le recrutement s'effectuera sur une base volontaire. Les candidats devront satisfaire aux mêmes conditions que les candidats gendarmes. La sélection a déjà débuté, mais ce n'est évidemment qu'après l'entrée en vigueur de la loi fixant le contingent que les premiers miliciens pourront être incorporés à la gendarmerie. L'incorporation s'effectuera par groupes de 100 hommes.

Les miliciens n'auront pas d'accès direct au système d'information de la gendarmerie, et en ce qui concerne les informations qu'ils obtiendraient indirectement, il seront tenus à la discréction, même après la fin de leur service militaire. En ce qui concerne leurs droits pécuniaires, ils resteront soumis au régime des soldés, comme les autres miliciens. Ils devront accomplir le même terme de service que les miliciens affectés en Belgique et n'exerceront aucune fonction dans le cadre de l'OTAN.

En ce qui concerne l'uniforme, le Ministre a décidé, pour des raisons de simplicité et d'économie, de ne pas prévoir d'uniforme particulier. L'uniforme de la gendarmerie ne semble pas non plus convenir, étant donné les abus auxquels le port de celui-ci pourrait donner lieu. Ils porteront dès lors l'uniforme des miliciens de la force aérienne, mais avec un couvre-chef, des écussons et des insignes de grade permettant de les distinguer en tant que miliciens en service à la gendarmerie.

Comme M. Van Hecke, le Ministre estime qu'il faut éviter d'affecter ces miliciens à des missions dans leur propre région et promet d'attirer l'attention de l'état-major de la gendarmerie sur ce point.

M. Biefnot demande que le projet soit soumis à l'avis du Conseil d'Etat pour juger de sa constitutionnalité.

M. Tobback appuie cette proposition et présente un amendement dans ce sens (Doc. n° 668/2). Il déclare qu'il réservera cet amendement si le Conseil d'Etat est consulté.

Le président déclare qu'il transmettra cette demande au président de la Chambre.

M. Vreven demande où en est le projet de loi relatif à l'utilisation d'armes par les Forces armées. Il constate en effet que les miliciens affectés à la gendarmerie seront également armés.

Le Ministre répond que ce projet a été mis au point par le Ministre de la Justice et qu'il est actuellement examiné par la commission compétente du Sénat.

* * *

Le Ministre répond ce qui suit aux autres questions :

En ce qui concerne le calcul du contingent de miliciens, aucune formule nouvelle n'a été utilisée. L'exposé des motifs indique par ailleurs avec précision le mode de calcul employé. Le Ministre tient toutefois à préciser une fois encore :

- dat de berekeningen werden uitgevoerd in de hypothese dat de Regeringsbeslissingen zullen worden uitgevoerd;
- dat 1987 een onvergangsjaar is, waar twee lichtingen met verschillende diensttermijn elkaar zullen overlappen;
- en dat het berekende noodzakelijke contingent slechts een prognose is die echter zo nauwkeurig mogelijk wordt uitgevoerd;
- en dat de berekeningen werden uitgevoerd rekening houdende met de demografische evolutie zoals die terug te vinden is in bijlage VI.

Het is dan ook duidelijk — en dit als antwoord op de vragen van de heren Van Wambeke, Tobback en Féaux — dat het betreffende deficit van 950 man zal vergroten indien de dienstplicht niet zal worden verlengd in 1987. Terzake verduidelijkt de Minister nog dat hij desgewenst een document zal laten voorbereiden ter attentie van de leden van de Commissie waarin de berekening van het contingent in detail zal worden uitgelegd. Dit document zal dan ter griffie van de Kamer worden neergelegd.

De heer Tobback en de heer Van Wambeke stelden beide een vraag m.b.t. het afvloeien van vrijwilligers.

Het gaat hier om een vermindering van het bestand aan vrijwilligers van 28 200 naar 24 000 in drie jaar (van 1987 tot 1989) a rato van ongeveer 1 500 man per jaar. De vermindering zal enkel gebeuren via natuurlijke afvloeiing (ontslag op aanvraag, pensioen, enz....).

De vrijwilligers zullen door miliciens worden vervangen; het wordt aldus mogelijk meer interessante functies door dienstplichtigen te laten vervullen.

De Minister heeft geen verklaring voor het feit dat in 1985 meer Vlaamse jonge mannen werden vrijgesteld dan het jaar ervoor (tabel in bijlage V aan het verslag). Hij stelt echter vast dat de verschillen eerder klein zijn en dat het totaal zelfs vermindert is.

Als verklaring van vragen van de heren Tobback, le Hardy de Beaulieu en Féaux i.v.m. de zinssnede in de memorie van toelichting dat «het uitdovend effect van de vrijwillige dienstverlenging op een equivalent van 600 miliciens wordt geschat» merkt hij op dat de vrijwillige verlenging enkel mogelijk was voor soldaten en korporaals tot de lichting 1986.

In 1987 zullen er weliswaar nog miliciens onder dat regime in dienst zijn maar hun aantal zal snel verminderen (uitdovend effect). Vermits één verlenging met 3 maanden niet toelaat een milicien uit te sparen, werd uitgerekend welke besparing in miliciens het totaal van alle aangegane verlengingen tot gevolg zal hebben (equivalent).

De bedoeling van het herwaarderingsplan is o.a. het tekort aan kaders in de eenheden op te vangen.

Dit zal onder meer gebeuren door een verhoging van het aantal functies voor reserveofficieren (+ 293), en voor reserveonderofficieren (+ 905), wat tot gevolg heeft dat in 1987 2 000 miliciens méér als K. R. O. of K. R. O. O. zullen opgeroepen worden.

Bovendien zullen 200 miliciens, diehouder zijn van een diploma van lichamelijke opvoeding als KROO gevormd worden teneinde de begeleiding van sportoefeningen te verzekeren, zowel tijdens als buiten de diensturen. Een eerste aanpassing van het aantal kaderfuncties zal gebeuren in 1987. In 1988 zal het einddoel bereikt zijn.

In verband met de miliciens die ongeschikt worden verklaard na verschijning in het Rekruterings- en Selektiecentrum merkt de Minister op dat het hier gaat om miliciens die na hun oproeping onder de wapens om

- que les calculs ont été effectués en fonction de l'hypothèse que les décisions du Gouvernement seraient exécutées;
- que 1987 est une année de transition, où deux levées se chevauchent avec des durées de service militaire différentes;
- que le contingent nécessaire qui a été calculé ne représente qu'une estimation que l'on essaiera toutefois de réaliser le plus précisément possible, et
- que les calculs ont été effectués en tenant compte de l'évolution démographique présentée dans l'annexe VI.

Il est donc clair (réponse aux questions de MM. Van Wambeke, Tobback et Féaux) que le déficit estimé à 950 miliciens augmenterait si le service militaire n'était pas prolongé en 1987. Le Ministre précise encore à ce propos que si la Commission le souhaite, il fera préparer à son intention un document dans lequel le calcul du contingent sera expliqué en détail. Ce document serait déposé au greffe de la Chambre.

MM. Tobback et Van Wambeke ont tous deux posé une question concernant le dégagement de volontaires.

Il s'agit en l'occurrence d'une diminution du nombre de volontaires, qui sera ramené de 28 200 à 24 000 en trois ans (de 1987 à 1989) à concurrence d'environ 1 500 hommes par an. Cette réduction sera réalisée uniquement par le biais de départs naturels (démissions, retraites, etc.).

Les volontaires seront remplacés par des miliciens, il sera dès lors possible de confier des fonctions plus intéressantes aux miliciens.

Le Ministre ne peut expliquer que le nombre de Flamands qui ont été exemptés en 1985 ait été supérieur à celui de l'année précédente (voir tableau de l'annexe V). Il constate toutefois que les différences sont relativement faibles et que le total a même diminué.

En réponse aux questions de MM. Tobback, le Hardy de Beaulieu et Féaux concernant le passage de l'exposé des motifs où il est précisé que «l'effet décroissant de la prolongation volontaire du terme de milice est estimé à un équivalent de 600 miliciens», il fait observer que la prolongation volontaire n'était possible pour les soldats et les caporaux que jusqu'à la levée de 1986.

Il est vrai que certains miliciens seront encore soumis à ce régime en 1987, mais leur nombre diminuera très rapidement (effet décroissant). Etant donné que la prolongation de trois mois d'un terme de service ne permet pas de gagner un milicien, on a calculé le gain en miliciens qui résultera de l'ensemble des prolongations (équivalent).

Un des objectifs du plan de revalorisation est de compenser le manque de cadres dans les unités.

Cet objectif sera réalisé notamment par un accroissement du nombre de fonctions d'officiers de réserve (+ 293) et de sous-officiers de réserve (+ 905), ce qui signifie que 2 000 C. O. R. ou C. S. O. R. supplémentaires seront recrutés parmi les miliciens en 1987.

En outre, 200 miliciens porteurs d'un diplôme d'éducation physique recevront une instruction de C. S. O. R. afin d'assurer l'encadrement des exercices sportifs, et ce, tant pendant qu'en dehors des heures de service. Une première adaptation du nombre de fonctions de cadre interviendra en 1987, et l'objectif final sera atteint en 1988.

En ce qui concerne les miliciens déclarés inaptes après leur passage au Centre de recrutement et de sélection, le Ministre souligne qu'il s'agit de miliciens qui sont réformés pour des raisons médicales après leur appel sous les armes

medische redenen worden afgekeurd (nieuwe of laattijdig vastgestelde ziekten of afwijkingen, ongevallen, enz...).

De vermindering van het aantal beroeps vrijwilligers belet niet dat de verhouding tussen mannen en vrouwen wordt aangepast voor wat de toekomstige rekruteringen betreft.

De specifieke opdrachten van het leger sluiten echter het aanwerven van lichamelijk gehandicapten uit.

De Minister verklaart dat hij met veel genoegen zijn revalorisatieplan aan de leden van de commissie zou uitleggen, maar hij denkt dat dit beter zou gebeuren in het kader van de discussie i.v.m. de begroting van Landsverdediging.

III. — STEMMINGEN

Artikel 1

De heren Biefnot en Tobback zoals hoger vermeld vragen dat het advies van de Raad van State zou worden ingewonnen over het § 2 van artikel 1. Zij dringen er dan ook op aan dat de Voorzitter van de Commissie terzake contact zou opnemen met de Voorzitter van de Kamer.

In afwachting kan de stemming over het amendement van de heer Tobback tot weglatting van § 2 van artikel 1 worden gereserveerd. Mocht het advies van de Raad van State niet worden ingewonnen, dan zal de heer Tobback in plenaire vergadering de stemming over zijn amendement vragen.

Artikel 1 wordt aangenomen met 10 tegen 3 stemmen bij één onthouding.

Art. 2

Antwoordend op de vraag van de *heer Tobback* verklaart de Minister dat hij het niet opportuun acht gebruik te maken van een wettelijke bepaling die inhoudt dat het eerste opleidingsjaar tot rijkswachter met de legerdienst kan worden gelijkgesteld met het gevolg dat de Schatkist een soldij aan betrokkenne dient uit te betalen.

Artikel 2 wordt aangenomen met 13 tegen 3 stemmen.

Art. 3

Artikel 3 wordt aangenomen met 13 tegen 3 stemmen.

Het gehele wetsontwerp wordt aangenomen met 11 tegen 3 stemmen bij 2 onthoudingen.

De Rapporteur,

J. VAN HECKE

De Voorzitter,

Ch. POSWICK

(maladies ou anomalies survenues ou décelées ultérieurement, accidents, etc.).

La réduction du nombre de volontaires de carrière n'empêche pas que le rapport entre l'effectif masculin et l'effectif féminin puisse être adapté pour les recrutements futurs.

Les missions spécifiques de l'armée excluent toutefois le recrutement de handicapés physiques.

Le Ministre déclare qu'il exposerait volontiers son plan de revalorisation aux membres de la commission, mais il estime qu'il serait préférable de le faire dans le cadre de l'examen du budget de la Défense nationale.

III. — VOTES

Article 1er

MM. Biefnot et Tobback demandent que le Conseil d'Etat soit consulté au sujet du § 2 de l'article 1er. Ils insistent dès lors pour que le président de la Commission prenne contact à cet effet avec le président de la Chambre.

En attendant, le vote sur l'amendement de M. Tobback visant à supprimer le § 2 de l'article 1er peut être réservé. Si le Conseil d'Etat n'est pas consulté, M. Tobback demandera le vote sur son amendement en séance plénière.

L'article 1er est adopté par 10 voix contre 3 et une abstention.

Art. 2

Répondant à la question de *M. Tobback*, le Ministre déclare qu'il juge inopportun de faire application d'une disposition légale qui prévoit que la première année de formation des gendarmes peut être assimilée au service militaire, le Trésor étant dès lors dispensé de verser une solde aux intéressés.

L'article 2 est adopté par 13 voix contre 3.

Art. 3

L'article 3 est adopté par 13 voix contre 3.

L'ensemble du projet de loi est adopté par 11 voix contre 3 et 2 abstentions.

Le Rapporteur,

J. VAN HECKE

Le Président,

Ch. POSWICK

BIJLAGE I**ANNEXE I**

*Vooruitzichten met betrekking op de lichting 1987
tot 31 december 1986
(opgesteld op 29 september 1986)*

Mannelijke geboorten 1968	72947
<i>Lichting</i>	
Leeftijdsklasse	68 000
Uitgestelden van vorige jaren	160 900
Vervroegde dienstneming	3 000
Voorlopig afgekeurden + verscheidene	1 600
Totaal van de lichting	233 500
<i>Verlies vóór verschijnen op C. R. S.</i>	
Uitgestelden artikelen 10 + 11	125 500
Vrijgelatenen artikel 12	12 700
Verzakingen aan uitstel	34 000
Voorlopig afgekeurden en vrijgestelden om fysieke redenen + onderzoek thuis	3 500
Anderen verliezen (art. 16, vrijwillige dienstneming, vervroegde dienstneming, gewetensbezwaarden, enz.)	12 250
Totaal verliezen vóór verschijnen	187 950
<i>Te verschijnen</i>	45 550
Niet verschenen, voorlopig afgekeurd en vrijgesteld om fysieke redenen	5 300
Geschikt bevonden	40 250
<i>Verlies na verschijnen op C. R. S.</i>	
Ontheffingen artikel 87, b	500
Uitstel en vrijlating op morele grond na verschijnen	1 200
Vrijwilligers na verschijnen	600
Betwiste gevallen	300
Totaal verliezen na verschijnen	2 600
Geschikt bevonden en beschikbaar	37 650

*Prévisions relatives à la levée 1987
au 31 décembre 1986
(établies au 29 septembre 1986)*

Naissances masculines 1968	72 947
<i>Levée</i>	
Classe d'âge	68 000
Sursitaires des années antérieures	160 900
Devancement d'appel	3 000
Ajournés et divers	1 600
Total de la levée	233 500
<i>Pertes avant comparution au C. R. S.</i>	
Sursitaires articles 10 + 11	125 500
Dispenses article 12	12 700
Renoncations au sursis	34 000
Ajournés et exemptés pour causes physiques + Examens à domicile	3 500
Autres pertes (art. 16, engagement volontaire, devancement d'appel, objecteurs, décédés, etc.)	12 250
Total pertes avant comparution	187 950
<i>A comparaître</i>	45 550
Non comparus, ajournés et exemptés causes physiques	5 300
Déclarés aptes	40 250
<i>Pertes après comparution au C. R. S.</i>	
Libérations article 87, b	500
Sursis et dispenses causes morales après comparution	1 200
Volontaires après comparution	600
Cas litigieux	300
Total pertes après comparution	2 600
Déclarés aptes et disponibles	37 650

BIJLAGE II**ANNEXE II**

Vooruitzichten legersterkte 1987 — Dienstplichtigen

— Volgens de vooruitzichten is de lichting 1987 als volgt samengesteld :

Totaal van de lichting	233 500
— Leeftijdsklasse	68 000
— Vroeger uitgestelden + verscheidene	165 500
Verlies vóór de oproeping	187 950

Prévisions contingent 1987 — Miliciens

Selon les prévisions, la levée 1987 est composée comme suit :

Total de la levée	233 500
— Classe d'âge	68 000
— Sursitaires antérieurs + divers	165 500
Pertes avant comparution	187 950

	Totaal — Total	N	F	A — D
1. Opgeroepen dienstplichtigen. — Miliciens à comparaître	45 550	27 491	17 924	135
2. Verlies na C.R.S. + verscheidene. — Pertes après C.R.S. + divers	5 300	2 916	2 358	26
3. Geschikt bevonden. — Déclarés aptes	40 250	24 575	15 566	109
4. Ontheffing (art. 87, § 1, b.). — Libérations (art. 87, § 1 ^{er} , b.)	500	246	253	1
5. Andere verliezen na verschijnen. — Autres pertes après comparution	2 100	987	1 096	17
6. Geschikt bevonden en beschikbaar. — Déclarés aptes et disponibles	37 650	23 342	14 217	91

BIJLAGE III*Statistieken 1985***ANNEXE III***Statistiques 1985*

	Totaal Total	N	F	A D
1. Opgeroepen dienstplichtigen. — Miliciens à comparaître	49 944	30 143	19 653	148
2. Verlies na C.R.S. + niet verschenen. — Pertes après C.R.S. + non comparus.	5 451	2 999	2 425	27
3. Geschikt bevonden. — Déclarés aptes.	44 493	27 144	17 228	121
4. Ontheffing. — Libérations	1 831	1 082	741	8
5. Andere verliezen na verschijnen. — Autres pertes après comparution. .	1 949	916	1 017	16
6. Geschikt bevonden en beschikbaar. — Déclarés aptes et disponibles . .	40 713	25 146	15 470	97

*Vooruitzichten 1986 (1)**Estimations 1986 (1)*

1. Opgeroepen dienstplichtigen. — Miliciens à comparaître	47 400	28 544	18 686	170
2. Verlies na C.R.S. + niet verschenen. — Pertes après C.R.S. + non comparus.	5 800	3 492	2 285	23
3. Geschikt bevonden. — Déclarés aptes.	41 600	25 052	16 401	147
4. Ontheffing. — Libérations	1 700	1 005	688	7
5. Andere verliezen na verschijnen. — Autres pertes après comparution .	2 700	1 627	1 064	9
6. Geschikt bevonden en beschikbaar. — Déclarés aptes et disponibles . .	37 200	22 420	14 649	131

(1) Men kan niet gewagen van statistieken omdat het definitief overzicht pas kan opgemaakt worden einde januari 1987.

(1) Il est impossible de faire en l'occurrence déjà état de statistiques étant donné que le bilan définitif ne pourra être établi qu'à la fin du mois de janvier 1987.

BIJLAGE IV*Vrijstellingen om fysieke redenen — C.R.S.***ANNEXE IV***Exemptions pour cause physique — C.R.S.*

Jaar Année	Oproepingen C.R.S. Comparutions C.R.S.			Ongeschikt Inaptes			% (e) (b) (f) (c) (g) (1) (h) (i) (d) (j)		
	N (b)	F (c)	A D (1) (d)	N (e)	F (f)	A D (1) (g)	(e) (b) (h)	(f) (c) (i)	(g) (1) (d) (j)
1973	35 116	24 399	—	3 964	4 301	—	11,28	17,62	—
1974	33 920	23 718	—	3 336	3 618	—	9,83	15,25	—
1975	32 648	21 688	—	3 695	3 113	—	11,31	14,35	—
1976	31 286	20 676	—	3 445	3 197	—	11,01	15,46	—
1977	29 995	19 621	—	3 115	2 846	—	10,38	14,50	—
1978	31 834	20 335	—	2 999	2 731	—	9,42	13,43	—
1979	29 996	19 829	—	2 803	2 502	—	9,34	12,61	—
1980	31 507	20 662	—	3 033	2 587	—	9,62	12,52	—
1981	30 466	19 432	161	2 812	2 360	23	9,22	12,14	14,28
1982	30 038	20 168	206	2 814	2 185	25	9,36	10,83	12,13
1983	30 146	20 237	184	3 044	2 230	18	10,09	11,01	9,78
1984	29 663	19 257	170	2 681	2 111	20	9,04	10,96	11,76
1985	30 012	19 433	144	2 719	2 066	20	9,05	10,63	13,88

(1) Vóór 1981 waren de statistieken van deze kategorie bevat in deze van de dienstplichtigen F.

(1) Avant l'année 1981, les statistiques relatives à cette catégorie étaient englobées dans celles des miliciens F.

BIJLAGE V

Ongeschikt bevonden vóór oproeping in CRS

ANNEXE V

Déclarés inaptes avant comparution au CRS

	1984		1985		
	Aantal — Nombre	%	Aantal — Nombre	%	
Nederlandstalige provincies + Arrondissement Leuven	2 273	59,08	2 381	64,70	Provinces néerlandophones + Arrondissement Louvain.
Franstalige provincies + Arrondissement Nijvel	1 144	29,74	963	26,17	Provinces francophones + Arrondissement Nivelles.
Brussel (19 gemeenten)	253	6,58	174	4,73	Bruxelles (19 communes).
Arrondissement Hal-Vilvoorde	177	4,60	162	4,40	Arrondissement Halle-Vilvorde.
Totaal	3 847	100,00	3 680	100,00	Total.

BIJLAGE VI

Demografische gegevens en statistieken

ANNEXE VI

Données démographiques et statistiques

Geboortejaar — Année de naissance	Wettelijke en onwettige mannelijke geboorten — Naissances légitimes et illégitimes — garçons	Leeftijds- klasse — Classe d'âge	Contingent (art. 8 van de dienst- plichtwetten) — Contingent (art. 8 des lois sur la milice)	Ingeschrevenen met de lichting op 31 december van het jaar der leeftijfsklasse — Inscrits en levée au 31 décembre de l'année de la classe	Aantal dienstplichtigen geschikt voor alle krijgsmachtdelen — Nombre de miliciens aptés pour l'ensemble des Forces armées
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)
1953	75 282	1972	195 182	69 990	50 747
1954	76 237	1973	199 544	70 453	50 360
1955	76 484	1974	201 901	71 028	50 061
1956	76 993	1975	205 935	71 686	46 993
1957	78 974	1976	210 984	73 579	45 116
1958	79 864	1977	211 347	74 124	43 404
1959	81 361	1978	217 138	76 022	46 235
1960	79 606	1979	217 810	74 406	44 307
1961	81 488	1980	221 534	76 154	46 324
1962	79 787	1981	223 116	74 790	44 663
1963	81 874	1982	226 718	76 617	45 149
1964	82 633	1983	228 401	77 179	45 021
1965	80 027	1984	229 551	73 553	43 987
1966	77 503	1985	230 805	71 003	44 493
1967	75 364	1986	230 300	70 389	41 600(1)
1968	72 947	1987	233 500	68 000	40 250(1)

(c) = (a) + 19 jaar.
Bron kol. (b): N.I.S.

Kol. (d): tot 1985 statistiek samenstelling van de lichting op 31 december — vanaf 1986 vooruitzichten op grond van overlijdens, verlies van nationaliteit..., enz.

Kol. (f): statistiek opgesteld op 31 december van het jaartal van de klasse. (1) = vooruitzichten.

(c) = (a) + 19 ans.
Source col. (b): I.N.S.

Col. (d): jusque 1985 statistique de composition de la levée au 31 décembre — à partir de 1986, prévisions sur base des décès, pertes de nationalité... etc.

Col. (f): statistique établie au 31 décembre de l'année du millésime de la classe. (1) = prévisions.